

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра англійської філології та лінгводидактики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

Андрій КОВАЛЕНКО

«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

(вибіркова навчальна дисципліна)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія (035.04 германські мови і літератури (переклад включно))

(шифр і назва)

освітня-програма/програми Англійська та німецька мови (переклад включно)

Мова навчання англійська

Погоджено

науково-методичною комісією

факультету іноземної та

слов'янської філології

«29» серпня 2024 р.

Голова

Громова Н.В., к.пед.н., доц.

Суми - 2024

Розробник:

Алексенко Світлана Федорівна кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики Сумського
державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
Подосиннікова Г.І., к.пед.н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	вибіркова	
		Рік підготовки:	
Індивідуальне перекладацьке завдання		1-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 150	Спеціальність 035 Філологія (035.04 германські мови і літератури (переклад включно)) магістр	1-й	1-й
		Лекції	
		18 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		100 год.	80 год.
		Консультації	
2год.	2год.		

		Вид контролю: залік
--	--	---------------------

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Соціальні аспекти перекладу» є вибіркоким компонентом освітньо-професійної програми Англійська та німецька мови (переклад включно) у циклі професійної підготовки магістрів спеціальність 035 Філологія, галузь знань 03 Гуманітарні науки, яка розроблена та внесена кафедрою англійської філології та лінгводидактики Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальні аспекти перекладу» є формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності, а саме лінгвосоціокультурної (через ознайомлення магістрантів з основними засадами соціолінгвістичної теорії перекладу) та навчально-стратегічної перекладацької (через оволодіння науково-практичними навичками перекладу текстів з соціально- та / або культурномаркованими одиницями) компетентностей для здійснення міжмовної комунікації та правильного вибору перекладацьких стратегій у процесі міжкультурного трансферу.

Курс з Соціальних аспектів перекладу спрямований на формування у студентів інтегральної компетентності та набору загальних й фахових компетентностей. Інтегральна компетентність передбачає здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності передбачають:

ЗК-1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Професійні фахові компетентності передбачають:

ПК-1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ПК-2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ПК-3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ПК-4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ПК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ПК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ПК-9. Здатність, використовуючи чотири види мовленнєвої діяльності, перекладати, реферувати та анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами.

ПК-10. Вміння, з урахуванням системних міжмовних розбіжностей, творчо застосовувати міжмовні відповідники (прагматичні мовні кліше) для творення адекватних та еквівалентних текстів у практиці перекладу.

ПК-11. Вміння розрізняти та адекватно відтворювати у мовах оригіналу та перекладу поверхневу та глибинну структуру текстів, визначати вербальні та невербальні засоби передачі глибинних структур тексту у перекладацькій практиці.

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні демонструвати наступні **вміння, здатність та готовність** здійснювати наступну професійну діяльність:

1. **Розрізняти** різноманітні прояви соціальної та стратифікаційної диференціації мови з метою якнайточнішої передачі всіх компонентів тексту оригіналу;

2. **Використовувати** у практичній діяльності соціальну норму перекладу для адекватної передачі тексту оригіналу, а також бачити текст як сітку перекладацьких проблем з метою швидкого визначення ділянок тексту, найскладніших для перекладу;

3. **З'ясувати** та успішно долати типові перекладацькі труднощі, пов'язані з соціолінгвістичними аспектами організації тексту;

4. **Здійснювати** правильний вибір перекладацьких стратегій у процесі

міжкультурного трансферу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є освоєння дисциплін з циклу загальної підготовки та наявність знань, навичок та вмінь, отриманих під час вивчення дисциплін професійної підготовки. Курс «Соціальні аспекти перекладу» має тісний зв'язок із дисциплінами: «Порівняльно-історичне мовознавство», «Теорія перекладу», «Стилістика», «Лексикологія», «Соціолінгвістика».

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН-7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН-9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН-10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН-11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН-16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **бути готовими та здатними:**

- Постійно збільшувати словниковий запас та фонові (соціокультурні) знання, які є складовою частиною перекладацької компетенції;
- Застосовувати власні екстралінгвістичні (соціокультурні) знання для збереження при перекладі культурних особливостей оригіналу.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.
B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.

С	Недостатньо повне засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. засвоєння матеріалу
Д	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.
Е	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання
Ф	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускається суттєві помилки.
FX	Не володіє навчальним матеріалом

Розподіл балів

Семестр 9

Форма рубіжного контролю успішності навчання – залік

Поточне тестування та самостійна робота – 75										Залік	Сума
Тема 1 – 15 балів		Тема 2 – 15 балів		Тема 3 – 15 балів		Тема 4 – 15 балів		Тема 5 – 15 балів			
ПР	СР	ПР	СР	ПР	СР	ПР	СР	ПР	СР		
8	7	8	7	8	7	8	7	8	7	25	100

ПР – поточна робота

СР – самостійна робота

4.1.Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

4.1.1.Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
4 бали	Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає правильні визначення понять, вільно послуговується науковою термінологією, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до оригінальних рішень, та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору.
3 бали	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
2 бали	Студент відтворює навчальний матеріал, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування), не наводить прикладів. Не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Викладення матеріалу не в повному обсязі, неглибоке володіння теоретичним та практичним матеріалом.
1 бал	Студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

4.1.2.Критерії оцінювання практичної самостійної роботи, що передбачена в межах теми семінарських занять:

- 3 бали Завдання повністю виконані без будь яких помилок
- 2 бали Завдання повністю виконані але з незначними помилками
- 1 бали Завдання виконані не повністю і з помилками

0 балів Завдання не виконані.

4.1.3. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Залік отримує студент, який виконав усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів (60 балів).

4.1.4. Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Критерії оцінювання проєкту-аналітики запропонованого українського перекладу

№	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Вміння співставити текст-продукт перекладу із текстом-джерелом (визначення структурної, семантичної, прагматичної відповідності)	2
2	Аналіз тексту-продукту перекладу як результату відображення соціально-прагматичної моделі тексту-джерела (відповідність / невідповідність поля, тональності та модусу двох текстів)	2
3	Знаходження та аналіз вдалих і невдалих перекладацьких рішень	2
4	Цілісність та композиційна гармонійність доповіді, релевантність висновків	2
	Разом	8

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	

64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

У відповідності з ОПП при оцінювання результатів навчання з дисципліни «Соціальні аспекти перекладу» застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження з освітньої програми шляхом поетапного поточного контролю (залік).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Соціальні аспекти перекладу» є усні відповіді студентів на семінарських заняттях, письмові відповіді в межах практичної самостійної роботи, доповідь з презентацією результатів індивідуального завдання.

Варіант індивідуального завдання:

Проект-аналітика: підготуйте доповідь-аналіз україномовного варіанту перекладу з англійської мови

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Перекладознавство як міждисциплінарна наука. Сфери перетину з соціолінгвістикою. Міждисциплінарний статус перекладознавства: суміжні області з прагматикою, семантикою, контрастивною лінгвістикою, когнітивною лінгвістикою, соціолінгвістикою. Типи дескриптивного перекладознавства: місце функціонально-орієнтованих розвідок у дисципліні. Становлення соціології перекладу як науки. Категоріально-термінологічний апарат соціолінгвістики. Мовна норма та типи соціально-зумовленої мовної варіативності. Процес мовної стандартизації та його стадії. Типи соціолінгвістичних змінних: маркери та

ідентифікатори. Соціолінгвістичні розвідки У. Лабова та теорія соціальних кодів Б. Бернштейна.

Тема 2. Основні соціолінгвістичні проблеми перекладу. Соціальна норма перекладу.

Соціальна сутність перекладу. Переклад як відображення соціального світу. Рівні стратифікації мовлення. Стратифікаційна та ситуативна варіативність. Типи стратифікаційної варіативності мови: діалекти, соціолекти, ідіолекти. Ситуативна варіативність: регістри, соціально-семіотичні моделі комунікації. Елементи триади соціально-семіотичної моделі М.А. Хелідея. Соціальна норма перекладу як наслідок перекладацької політики держави. Два протилежні підходи реалізації перекладацької політики: принцип адекватності та принцип прийнятності.

Тема 3. Переклад як відображення соціальної стратифікації суспільства. Типи соціально-маркованої лексики. Арго, Жаргон. Сленг. Кокні. Перекладацькі техніки збереження прагматичного та емоційного потенціалу соціолектів. Переваги прагматичного перекладу над семантичним. Специфіка аудіовізуального перекладу жаргонізмів та сленгізмів. Переклад соціально-маркованих одиниць: неологізмів, соціологем, ідеологем, аббревіатур. Соціально-маркована фразеологія: говірки, прислів'я. Контекстуальна полісемія та її врахування при перекладі говірок. Переклад як процес міжкультурного трансферу. Перекладацькі труднощі та шляхи їх уникнення при передачі культурно-етнічного колориту мови-джерела. Культурно-маркована та безеквівалентна лексика. Перекладацькі проблеми передачі реалій та шляхи їх вирішення. Переклад географічних назв, періодичних видань, ергонімів.

Тема 4. Передача гендерної диференціації та норм ввічливості у перекладі. Мова і гендер: відображення у мові соціально-детермінованих гендерних стереотипів. Прояви сексизму на морфологічному ті лексичному рівнях мови. Перекладацькі тактики з міркувань політкоректності. Теорія ввічливості П. Браун та С. Левінсона: чотири стратегії реалізації ввічливості як культурно-детермінованого феномену. Перекладацькі техніки збереження норм ввічливості цільової культури у тексті перекладі.

Тема 5. Переклад як соціально-детермінований комунікативний процес: проєкт-аналітика. Підготовка доповіді-аналізу запропонованого україномовного варіанту перекладу з англійської мови

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Консульт	Самост.р		Лекції	Практ.	Консульт	Самост.р
Тема 1. Перекладознавство як міждисциплінарна наука. Сфери перетину з соціолінгвістикою	23	4	4		15				2	15
Тема 2 Основні соціолінгвістичні проблеми перекладу. Соціальна норма перекладу.	39	6	8		25				2	15
Тема 3. Переклад як відображення соціальної стратифікації суспільства.	37	4	8		25				2	15
Тема 4. Передача гендерної диференціації та норм ввічливості у перекладі.	23	4	4		15					15
Тема 5. Переклад як соціально-детермінований комунікативний процес: проєкт-аналітика	28		6	2	20					20
Усього годин	150	18	30	2	100				4	80

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма

1	Перекладознавство як міждисциплінарна наука. Сфери перетину з соціолінгвістикою	2	
2	Основні соціолінгвістичні проблеми перекладу. Соціальна норма перекладу.	2	2
3	Переклад як відображення соціальної стратифікації суспільства.	4	2
4	Типи соціолінгвістичної варіативності. Проблема перекладу соціолектів (професійний жаргон, молодіжний сленг)	2	
5	Переклад соціально-маркованої лексики: прислів'я та говірки; аббревіатури, ергоніми, одиниці фізичних величин	2	
6	Переклад як перенос між культурами: культурно маркована та безеквівалентна лексика.	2	
7	Перекладацькі техніки передачі реалій та неологізмів у перекладі з англійської українською	2	
8	Відтворення гендерної диференціації та норм ввічливості / політичної коректності суспільства у перекладі з англійської українською	2	
Разом		18	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Перекладознавство як міждисциплінарна наука. Сфери перетину з соціолінгвістикою	2	
2-3	Основні соціолінгвістичні проблеми перекладу. Соціальна норма перекладу.	4	2
4-5	Переклад як відображення соціальної стратифікації суспільства. Передача професійного жаргону, молодіжного сленгу	4	2
6-7	Переклад соціально маркованої лексики: неологізмів, соціологем, ідіологем	4	
8-10	Переклад соціально маркованої фразеології: прагматичних ідіом, говірок, прислів'їв, аббревіатур, ергонімів, одиниць фізичних величин	6	2
11-12	Передача культурно маркованої та безеквівалентної лексики	4	

13-14	Передача гендерної диференціації та норм ввічливості у перекладі	4	
15	Проект-аналітика.	2	
Разом		30	6

Самостійна робота.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №1	8	10
Тема 2	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Виконання практичного завдання до Семінарських занять №2-3	8	10
Теми 3-4	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Виконання практичного завдання до Семінарських занять № 4-5	16	10
Тема 5	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Виконання практичного завдання до Семінарських занять № 6-10	32	10
Теми 6-7	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Виконання практичного завдання до Семінарських занять №11-12	16	10
Тема 8	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Виконання практичного завдання до Семінарських занять №13-14	16	10
Проект-аналітика:	підготовка доповіді-аналізу запропонованого україномовного варіанту перекладу з англійської мови	4	
Разом		100	80

Теми для підсумкового контролю:

1. Translation Studies: An Interdiscipline
2. The science of Sociolinguistics: fundamental terms and objects of study
3. Language Norm. The process of standardization, its main stages
4. Linguistic Variation. Linguistic Variables.
5. Social vs situation differentiation of speech.
6. Peculiarities of situation differentiation of speech. Types of Register
7. Basic Sociolinguistic Problems Related to Translation
8. The main types of sociolects: Argot, Jargon, Slang. Peculiarities of each
9. Translation techniques of delivering slang and Cockney
10. Types of Contexts in the Theory of Translation
11. Socially marked units. Types of Abbreviations
12. Ways of translating Abbreviations
13. Translation of Neologisms
14. Translation of Ergonyms
15. Pragmatics of Translation. Preserving the communicative effect of the SL in the TL
16. Culture bound and equivalent-lacking words.
17. The problem of realia translation, techniques of delivering realia
18. Translation of phraseology: Pragmatic Idioms and Adages
19. Sexism in Language. Language means of delivering the phenomenon between English and Ukrainian culture
20. Translation Techniques of Delivering Gender-Marked Vocabulary. Ways of Reflecting Principles of Politeness in the Target language

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад. Львів: Радуга, 1989. 235 с.
2. Карабан В.І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову: посібник-довідник. Вінниця: Нова книга, 2003.
3. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. Навчальний посібник. Київ: «Юніверс», 2003. 280 с.
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця. «Нова Книга», 2001. – 448 с.
5. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. К.: Видавничий центр «Академія», 1999. 288 с. (Альма-матер)
6. Черноватий Л. М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П.. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції в галузі прав людини: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Поділля-2000, 2003. 212 с.

7. Constructing a sociology of translation. Eds. M. Wolf, A. Fukari. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins, 2007, 237 p.
8. Hermans Th. Translation, ethics and politics. In *The Routledge companion to Translation Studies*. Revised edition ed. by Jeremy Munday, 2009. P. 93-105.
9. Hickey, Leo, ed. *The Pragmatics of Translation*. L., N.Y.: Multilingual Matters Ltd., 1998
10. Holmes, J.S. *The Name and Nature of Translation Studies*. Unpublished manuscript. Amsterdam: Translation Studies Section, Department of General Studies, 1972.
11. House J. Politeness and Translation. In *the Pragmatics of Translation*. Ed. by Leo. *Topics in Translation*: 12, 1998. P. 54-71.
12. Leech, G. *Principles of pragmatics*. London: Longman, 1983. 250 p.
13. Mattiello E. *An Instruction to English Slang*. Milano: Polimetrica, 2008
14. Meyerhoff M. *Introducing Sociolinguistics*. L., N.Y.:Routledge, 2006.
15. Panou D. Equivalence in TranslationTheories: A CriticalEvaluation. *Theory and Practice in Language Studies*, Vol 3, Iss 1, Pp 1-6 (2013)

Додаткові

1. Нормативна таблиця для відтворення українських власних назв засобами англійської мови [Електронний ресурс] // Рішення Української комісії з питань правничої термінології №9 – Протокол №2 від 19 квітня 1996 р. – Режим доступу: <http://www.brama.com/art/transliterationu.html>
2. Allen, I. L. (1998). Slang: Sociology. In: Mey J. L. & Asher R. E. (Eds.), *Concise Encyclopedia of Pragmatics*. Amsterdam: Elsevier, pp. 878-883.
3. Brown, P., Levinson, S.C. (1987). Politeness: Some universals in language usage . Cambridge University Press, 358 p.
4. Buzelin, H. (2005). Unexpected Allies. *The Translator*, 11(2), 193-218. <https://doi.org/10.1080/13556509.2005.10799198>
5. Coleman, J. (2004). *A History of Cant and Slang Dictionaries: Volume II (1785-1858)*. Oxford: Oxford University Press
6. Eble, C. (1996). Slang and sociability: In-group language among college students. Chapel Hill & London: The Universtiy of North Carolina Press.
7. Goldsmith, D.J., MacGeorge, E. L. (2000) The impact of politeness and relationship on perceived quality of advice about a problem. In *Human Communication Research*, 26, 2, 234-263.
8. Goldsmith, D. J. (2007) Brown and Levinson's politeness theory. In *Explaining communication: Contemporary theories and exemplars* (Eds. B. Whaley & W. Samter.), 219-236.
9. Pym, A., Shlesinger, M., & Simeoni, D. (Eds.). (2008). *Beyond Descriptive Translation Studies. Investigations in Homage to Gideon Toury*. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.75>

10. Wierzbicka, A. (1991). Cross-cultural Pragmatics. The Semantics of Human Interaction. Trends in Linguistics; Studies and Monographs. Berlin, Mouton de Guyter, 504p.

8. Академічна доброчесність.

Відповідно до Кодексу Академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка учасники освітнього процесу повинні:

- 1) діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- 2) самостійно виконувати навчальні завдання;
- 3) коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- 4) надавати достовірну інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності;
- 5) усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;
- 6) давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

Вимоги до викладача:

1. Дотримання правил корпоративної культури.
2. Виконання вимог «Кодексу академічної доброчесності».
3. Надання якісних знань і умінь, формування компетентностей, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків.
4. Об'єктивно оцінювати знання студентів.

Вимоги до студентів:

1. Виконання вимог «Кодексу академічної доброчесності».
2. Активна участь в усіх видах робіт, які передбачені курсом «Практика усного та писемного мовлення»
3. Самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю.
4. Обов'язкове виконання домашніх завдань, написання письмових робіт, тематичних контрольних робіт та завдань у межах самостійної роботи.
5. Обов'язкова підготовка до занять.
6. Обов'язкова присутність і активна участь на всіх заняттях.
7. Участь в усіх видах контролю сформованості іншомовної професійної комунікативної компетенції.
8. Недопустимість пропусків запізень на заняття.

9. Недопустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат.